

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Соціологія девіантної поведінки»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *05 Соціальні і поведінкові науки*

Спеціальність – *054 Соціологія*

Освітньо-професійна програма – *«Соціологія»*

Кількість кредитів – *3*

Рік підготовки – *4, семестр – 7*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладачі: Козубовський Ростислав Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: rostislav.kozubovskyi@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Соціологія девіантної поведінки зосереджує увагу насамперед на розкритті сутності девіацій (відхилень) у поведінці людей на основі комплексно системного підходу, який включає біологічний, психологічний, соціологічний аспекти. Актуальним є вивчення індивідуальних відхилень, їх взаємозв'язку, комплексного критерію девіацій. Все це дає можливість забезпечити наукову діагностику девіантної поведінки, її причин і проявів (правопорушень, злочинів, різних форм соціальної патології).

2. Метою дисципліни є формування необхідної системи знань про умови виникнення, форми протікання, соціальні контексти, методи й механізми попередження та послаблення проявів девіантної поведінки особистості чи соціальної групи.

Завдання курсу: розкрити місце і роль соціології девіантної поведінки в структурі соціологічного знання, специфіку її предмету, понятійно-категоріального апарату та методів. Сформувати знання про багатоманіття теорій, концепцій, напрямків соціології девіантної поведінки та охарактеризувати соціологічні підходи вивчення девіантної поведінки. Проаналізувати різновиди девіацій та особливості їх прояву в сучасному українському суспільстві.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

1. Соціологія девіантної поведінки як наука
2. Аналіз девіантної особистості: історична ретроспектива
3. Девіантна поведінка: структура, процеси подолання девіацій
4. Соціальні суперечності як причини девіантної поведінки
5. Механізми поведінки, що відхиляється від норми
6. Еволюція поглядів щодо змісту і принципів впливу на девіантну особистість
7. Види девіантної поведінки

8. Проблема виправлення девіантної поведінки

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК01); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08).

– фахові: здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології (СК01); здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій (СК02); здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03).

ЛІТЕРАТУРА

1. Ківенко Н.В. Девіантна поведінка: сучасна парадигма: монографія/ Н.В.Ківенко, І.І.Лановенко, П.В.Мельник, П.В.Мельник. Ірпінь: Академія ДПС України, 2002. 240 с.
2. Корчова Г.Л., Корчовий М.М. Профілактика статевих девіацій у молодіжному середовищі: Навч. посіб.. Київ: Хай-Тек Прес, 2007. 140 с.
3. Лукашевич М., Туленков М., Яковенко Ю. Соціологія. Основи загальної, спеціальних і галузевих теорій: підручник. Київ: Каравела, 2017. 544 с.
4. Лукашевич М. П., Туленков М. В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2004. 464 с.
5. Пилипенко В.Є., Вишняк О.І., Куценко та ін. Спеціальні та галузеві соціології: навчальний посібник. Київ: Каравелла, 2003. 304 с.
6. Руценко І. Соціологія злочинності: монографія. Харків: Видавництво національного університету внутрішніх справ, 2001. 370 с.
7. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії: навчальний посібник. Київ: Атіка, 2004. 480 с.
8. Соціологія і психологія: навчальний посібник / За ред. Ю.Ф.Пачковського. Київ: Каравелла, 2009. 369 с.